

Portré

Orbán László

Sue Isely, a Kisbetyárok táncsoport művészeti vezetője szerint Orbán Laci egy különleges, helybeli kincsünk. Ritkán esik meg, hogy egy hozzá hasonló tehetség csak úgy idecseppen Seattle-be, mint ahogy ő került közénk. Interjúm írása megelőzi az április 26-ra tervezett Kisbetyárok koncertet, aminek Orbán Laci lesz a fő attrakciója. Sajnos így a koncertszerepléséről itt nem tudok beszámolni, de próbálom megismertetni, bemutatni a művészt, a férjet, az édesapát aki a színpadon látott személy mögött van.

Orbán Laci Erdélyben, Szentkeresztbányán született 1960-ban Székelyudvarhely és Csíkszereda közelében. Udvarhelyinek tartja magát, mert ott járt a Tamási Áron Gimnáziumba, és szülei is oda költöztek negyedikes korában. Egy húga és egy öccse van, apja vasgyári csoportvezető volt, anyja nyugdíjas könyvelő.

Gimnázium után két év katonaság következett, majd pedig 11 évet dolgozott a vasgyárban. Közben belekóstolt a néptáncba, de mivel a zenészek mindig ittak, és nem volt ki zenéljen, haverjával úgy döntöttek, hogy megpróbálják ők a zenélést. Két évig fanatikusan gyakoroltak lemezekkel és kazettákkal. Táncos barátok hívták őket bulikra, ahol a zenészek mögé állva velük együtt játszottak, de a húrokat nem gyanították be, hogy ne zavarják a muzsikusokat. Így kezdték ellesni a népzene tudományát.

29 éves korában lépett be barátjával a romániai rendszerváltás után megalakult sepsiszentgyörgyi Háromszéki Együttesbe. Később Magyarországra is csábították, ahol Tímár Sándor, az Állami Népi Együttes igazgatója meghallgatta és felvette hegedűsnek. Ez egy nagy fellendülést jelentett zenei karrierjében, ott tanult meg odafigyelni arra, hogy mi fontos a táncosoknak. „Nagyon profi módon ment ott minden” - mondta.

A fizetés azonban gyenge volt, és 10 év után egyik napról a másikra többüknek felmondtak. Ekkor mentette meg a munkanélküliségtől egy ajkai koreográfus-táncos kolléga, aki felvette zenésznek. Közben sok amatőr együttesnek is muzsikáltak.

Feleségével, Gyulai Katival az Államinál ismerkedtek meg. Kati 1994-ben Németországba és Spanyolországba ment a mestervizsgáján dolgozni. Barátságukat mindvégig ápolták, és mikor Kati visszatért Magyarországra, „egyik nap, 1996-ban ez lett belőle” utalt Laci a házasságukra.

Kati szülei 1980 óta Kaliforniában élnek, így Kati és Laci sokszor jártak az USA-ba látogatóba, de véglegesen csak 2005-ben költöztek ide.

Kati megunta a magyar bürokráciát, úgy érezte, hogy szakmailag nem volt kellőképpen értékelve, és a gyerekek jövője miatt is Amerikára esett a választásuk. Bár Kati szülei segítettek az újrakezdésben, Laci Los Angeles-ben nem érezte jól magát, zenélési lehetőség nem alakult ki, a magyar közösség is csalódást okozott, a világváros egészségtelennek tűnt és idegen volt.

2005-ben Seattle-be költöztek. Itt aztán otthon érzi magát a Hargitán felnőtt Orbán Laci. „Itt lehet érezni a fenyőillatot” - mondta. Tamási Áront idézte: „Azért születünk a világba, hogy valahol otthon legyünk benne”. Majd hozzátette, „Itt itthon vagyunk, ott (Magyarországon és Erdélyben) pedig otthon.” Szerencsés a család, mert a nyarakat otthon töltik családi és baráti körben, zenei táborokban a gyerekekkel, és a Balatonnál rokonokkal és unokatestvérekkel.

Az itteni zenei lehetőségeiről beszélve elmondta, hogy bizony profi színvonalon soha nincs megfizetve. „Belőlem mindig csak profitáltak”, mondta, és bár örül a kialakult helyzetnek, hogy vannak zenésztársai Kanadában, Vancouverben, akikkel rendszeresen együtt zenélnek, összetartanak, jó barátok és jól érzik magukat, de jó lenne, ha egyszer már profi szinten meg lennének fizetve. „Ez mindig kényes kérdés, úgy megállapítani az árat, hogy vissza is hívják az embert”, mondta Laci.

Kati, aki a Kisbetyárok táncsoportnál Sue Isely asszisztense, munkahelyén, a Microsoftnál reggeltől késő estig dolgozik. Így a háztartás, a gyerekek ellátása és a különféle különórákra vitele a Laci felada-

ta azon kívül, hogy ő is 8 órát dolgozik naponta óvodai tanárként, hegedülést gyakorol otthon CD-kre, és minden második héten Kanadába megy zenélni. Itt Seattleben is történik valamilyen táncsemény havonta, néha pedig San Franciscóba, Victóriába és Calgariba is hívják.

A Kisbetyárok évfordulójáról megjegyezte, hogy ők jelképezik a jövőt, őket kell ünnepelni. „Le a kalappal az itteni közösség előtt. Ez tetszik nekem, hogy itt van lelkesedés, a táncosok komolyan veszik a hagyományápolást, és látszik, hogy szeretik a táncolást. A Kisbetyárok sikere egyrészt Sue Isely személyes befolyásának, tehetségének köszönhető, másrészt a közösség is más itt, Seattle-ben. „Sue inspirál, ő a koci futásához szükséges jó benzin”.

A Sammamish-i öröklakásban Laci büszkén mutatta leánykái falon kiállított rajzait, fényképeiket, Panni versét. A teraszról látni lehet a Cascade heglánc havas csúcsait, ahova Laci csak kiáll, hogy felmérje, mehetnek-e síelni. A muzsikán

és a síelésen kívül gyermekkori „szerelmé” a teniszezés. A Budapesti Testnevelő Főiskolán szerezte meg a tenisz- és röplabdaedzői diplomát. „A gyerekeknek is azért nyomom a sportot”, mondta. Szeptembertől pedig Panni a hegedülést is megkezdi.

A család itt a horgonyzott le, innen nem kívánnak elmenni, még ha állásváltásra kerül a sor a jövőben, akkor sem. „Szeretünk itt, a gyerekek is szeretnek itt, és a bandám is itt van. Itt van egy kis zene, van egy kis tánc, tenisz, természet és kirándulási lehetőségek.”

Mi, Seattle környéki magyarok pedig örülünk, hogy közénk telepedett a tehetséges Orbán család, és reméljük, hogy valóban köztünk maradnak. Végül is, Orbán Laci egy kincsünk, aki népi gyökerünket képviseli.